

Силабус
освітньої компоненти
Майстерність медіатора
2026-2027 навчальний рік

Сертифікаційна освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

«Соціальна медіація»
I10 Соціальна робота та консультування
I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
другий (магістерський)

Викладач	Афузова Ганна Валеріївна, к. психол. н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	hv_afuzova@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Четвер: 16.00-17.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/семінарські/ лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	20	20	110	екзамен

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: медіація, конфлікт, нейтральність, неупередженість, самовизначення сторін, переговори, професійна комунікація, етика медіатора, конфіденційність, ко-медіація, супервізія.

Мета та предмет курсу:

Мета курсу – формування професійної майстерності медіатора: самостійно визначати методику та організовувати безпечний медіаційний процес відповідно до законодавства, правил і етики; протидіяти дискримінації та підтримувати самовизначення сторін; досліджувати конфлікти, проєктувати, апробувати й оцінювати інноваційні техніки медіаційних і переговорних практик.

Предмет курсу – професійна діяльність медіатора, її правові, етичні, комунікативні та процедурні засади; технології підготовки, проведення, завершення й оцінювання медіації у міжособистісних, сімейних, організаційних, громадських та інших соціальних конфліктах.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

К-2. Здатність самостійно визначати методику проведення медіації за умови дотримання вимог міжнародного та державного законодавства про медіацію, правил проведення медіації та етики медіатора.

К-3. Навички протидії дискримінації за статевими, віковими, етнічними, культурними ознаками, віросповіданням, ознаками відсутності/наявності інвалідності тощо.

К-8. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати дослідження конфліктів з елементами наукової новизни та практичної значущості.

Результати навчання:

ПР-2. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми державного та міжнародного законодавства, етичні принципи галузі та загальнолюдські цінності.

ПР-3. Усвідомлювати соціальні передумови толерантного ставлення до особистості, нетерпимості та псевдотолерантності у соціумі, вживати ефективних заходів щодо протидії дискримінації.

ПР-8. Здійснювати розробку програм соціального супроводу професійної діяльності, розробляти інноваційні техніки та прийоми медіаційних практик для переговорних процесів.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Професійні засади та підготовка медіації.

Тема 1. Медіація як професійна практика. Конфлікт як предмет медіаційної роботи. Ознаки, принципи, функції та межі медіації. Відмінності від переговорів, фасилітації, примирення, арбітражу, судового розгляду, консультування і психотерапії. Моделі медіації та сфери застосування. Медіабельність спору й критерії належного скерування.

Тема 2. Професійна роль, етика та безпека медіатора. Нейтральність, неупередженість, незалежність, конфіденційність, добровільність і самовизначення сторін. Інформована згода, конфлікт інтересів, межі компетентності та припинення процедури. Робота з дисбалансом сил, ризиками насильства, травматичним досвідом і вразливістю. Етичне рішення та документування. Недискримінація, соціальні передумови толерантності, нетерпимості й псевдотолерантності; доступність і розумне пристосування у медіації.

Змістовий модуль 2. Процес медіації і комунікативні інтервенції.

Тема 3. Підготовка медіації та професійний контакт. Первинне звернення, скринінг, передмедіаційні зустрічі, пояснення процедури, формування реалістичних очікувань. Аналіз учасників, позицій, інтересів, потреб, ресурсів і ризиків. Організація простору та онлайн-формату. Угода про проведення медіації.

Тема 4. Архітектура медіаційного процесу. Відкриття сесії, вступне слово медіатора, правила взаємодії, збір тем, дослідження інтересів, формування порядку денного, генерування варіантів, перевірка реалістичності та завершення. Переходи між етапами, спільні й окремі зустрічі, процесуальні інтервенції.

Змістовий модуль 3. Динаміка конфлікту та переговорні рішення.

Тема 5. Комунікативна майстерність медіатора. Активне й емпатійне слухання, відкриті та циркулярні запитання, перефразування, резюмування, віддзеркалення емоцій, нормалізація, рефреймінг і перевірка розуміння. Невербальна комунікація, пауза й мовчання. Перетворення звинувачень, оцінок і вимог на теми, інтереси та потреби.

Тема 6. Робота з динамікою конфлікту та переговорами. Ескалація, поляризація, сильні емоції, когнітивні викривлення і тупикові ситуації. Деескалація без знецінення досвіду сторін. Переговори на основі інтересів, BATNA/WATNA, критерії справедливості, творче генерування варіантів. Підтримка агентності сторін без нав'язування рішення.

Змістовий модуль 4. Складні випадки, якість і професійний розвиток у медіаційній роботі.

Тема 7. Складні випадки, ко-медіація та відновні практики. Висококонфліктні взаємодії, культурні й гендерні відмінності, участь представників, дітей та інших вразливих осіб. Межі медіації у випадках насильства. Ко-медіація: ролі, координація і зворотний зв'язок. Відновний підхід, кола й конференції як суміжні практики. Міжпрофесійна взаємодія та перенаправлення.

Тема 8. Завершення медіації, якість і професійний розвиток. Формулювання домовленостей: конкретність, добровільність, виконуваність і правова перевірка. Завершення без угоди. Оцінювання процесу й результату, зворотний зв'язок, ведення записів із дотриманням конфіденційності. Саморефлексія, інтервізія, супервізія, профілактика професійного виснаження та індивідуальний план розвитку майстерності. Прикладне міні-дослідження конфлікту: постановка питання, добір етичних методів, аналіз даних, розроблення, апробація й оцінювання інноваційної медіаційної техніки або прийому.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Професійні засади та підготовка медіації.						
Тема 1. Медіація як професійна практика	19	2	2	-	-	15
Тема 2. Професійна роль, етика та безпека медіатора	19	2	2	-	-	15
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	38	4	4	-	-	30
Змістовий модуль 2. Процес медіації і комунікативні інтервенції.						
Тема 3. Підготовка медіації та професійний контакт	19	2	2	-	-	15
Тема 4. Архітектура медіаційного процесу	19	2	2	-	-	15
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	38	4	4	-	-	30
Змістовий модуль 3. Динаміка конфлікту та переговорні рішення.						
Тема 5. Комунікативна майстерність медіатора	19	3	3	-	-	13
Тема 6. Робота з динамікою конфлікту та переговорами	19	3	3	-	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	38	6	6	-	-	26
Змістовий модуль 4. Складні випадки, якість і професійний розвиток у медіаційній роботі.						
Тема 7. Складні випадки, ко-медіація та відновні практики	18	3	4	-	-	11
Тема 8. Завершення медіації, якість і професійний розвиток	18	3	2	-	-	13
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	36	6	6	-	-	24
Усього годин	150	20	20	-	-	110

Методи навчання: проблемно-орієнтовані мінілекції; аналіз нормативних, етичних і методичних джерел; конфліктологічний аналіз кейсів; демонстрація та мікроаналіз медіаторських інтервенцій; вправи на активне слухання, запитання, рефреймінг і деескалацію; рольові симуляції окремих етапів та повного процесу медіації; ко-медіація; відео- або аудіорефлексія за добровільною згодою; взаємооцінювання за рубриками; навчальна супервізія; асинхронні сценарії й індивідуально-дослідне портфоліо. Застосовуються також протокольоване спостереження, прикладне міні-дослідження конфлікту, дизайн і пілотування інноваційної медіаційної техніки.

Узгодження програмних результатів, змісту, завдань і оцінювання

ПР	Теми	Методи навчання	Результат діяльності / завдання	Форми та методи оцінювання
----	------	-----------------	---------------------------------	----------------------------

ПР-2	Теми 1-4, 7, 8	Аналіз етичних дилем; ситуаційне моделювання; супервізійний розбір	Обґрунтований алгоритм дій медіатора з опорою на законодавство, правила, етичні принципи та загальнолюдські цінності	Кейс-завдання; спостереження за симуляцією; етичний висновок; захист професійного рішення <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-3	Теми 2, 3, 5, 7	Антидискримінаційний аудит; рольова симуляція; рефлексивна практика	План інклюзивної й доступної медіації з діями щодо владного дисбалансу, нетерпимості, псевдотолерантності та ризиків дискримінації	Чеклист недискримінації; експертне спостереження; само- і взаємооцінювання; асинхронний аналіз кейсу. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-8	Теми 4-8	Дослідження конфлікту; дизайн- мислення; пілотування; симуляція; навчальна супервізія	Міні-дослідження конфлікту та розроблена, апробована й оцінена інноваційна техніка або прийом для медіаційного/переговорного процесу	Дослідницько-практичне портфоліо; протокол апробації; рубрика новизни, етичності, практичної значущості й доказовості. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчання має тренінгово-практичну спрямованість. Здобувачі послідовно опановують окремі мікронавички, моделюють етапи процесу та завершують курс повною симуляцією медіації. Навчальні кейси охоплюють міжособистісні, сімейні, організаційні й громадські конфлікти, зокрема пов'язані з переміщенням, поверненням, втратою, ветеранським досвідом, відновленням довіри та доступом до послуг. Участь у рольовій симуляції передбачає право на паузу, відмову від чутливої ролі та альтернативне рівноцінне завдання.

Усі кейси є навчальними або належно анонімізованими. Передавання персональних, службових і чутливих даних третім особам та інструментам ШІ заборонено. Здобувачі не зобов'язані розкривати власний сімейний, травматичний або інший приватний досвід.

За обставин, пов'язаних із повітряними тривогами, обстрілами, перебоями зв'язку чи електропостачання, вимушеним переміщенням або доглядовими обов'язками, надається рівноцінна асинхронна можливість виконання. Вона перевіряє ті самі результати, має зіставні складність і максимальну кількість балів та може передбачати письмову структуровану відповідь, аудіо- чи відеозапис, аналіз кейсу, допис у Moodle або інший доступний формат. Оцінюється зміст результату, а не технічна форма подання.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Академічна доброчесність передбачає самостійність виконання, належне цитування та достовірність результатів. Генеративний ШІ можна використовувати для пошуку ідей, структурування або мовного редагування, але не замість професійного аналізу; суттєве використання декларується, а відповідальність за зміст, факти та джерела несе здобувач.

Результати неформальної та/або інформальної освіти можуть бути визнані відповідно до процедур БДПУ, якщо їх зміст, обсяг і підтверджені результати відповідають ОК або його окремих частин.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: комп'ютер або мобільний пристрій із доступом до інтернету; Zoom, Moodle БДПУ, Microsoft Office або сумісні застосунки; окремі онлайн-кімнати для симуляцій; таймер, цифрові шаблони скринінгу, угоди про проведення медіації, карти конфлікту, карти інтересів, протоколу спостереження, проекту домовленостей та рефлексивного щоденника. Аудіо- чи відеозапис навчальної симуляції здійснюється лише за добровільною інформованою згодою всіх учасників і не передається стороннім сервісам.

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота			Сума тематичних балів за поточну роботу, поділене на кількість змістових модулів ОК	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3			
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.			
25	25	25			
Тема 4	Тема 5	Тема 6			
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.			
25	25	25			
Тема 7	Тема 8				
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.				
25	25				

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів вищої освіти

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами практичних, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

За кожною з восьми тем формується тематичний бал (максимум 25 балів / тема): робота на практичному занятті або рівноцінне асинхронне завдання – до 5 балів; самостійна аналітична робота – до 10 балів; індивідуально-дослідне завдання – до 10 балів. Поточний бал визначається як середнє арифметичне восьми тематичних балів, яке ділиться на кількість змістових модулів ОК (чотири модулі):

$$ПтБ = \frac{T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + T_5 + T_6 + T_7 + T_8}{4},$$

де $T \dots$ – тематичний бал за кожною з 8-ти тем змістових модулів,

ПтБ – бали поточного контролю (max 50 балів).

Оцінювання здійснюється відповідно до змісту й вимог конкретного завдання з урахуванням таких загальних критеріїв:

- відповідність виконаної роботи поставленому завданню;
- правильність, повнота і доказовість;
- здатність аналізувати, узагальнювати й формулювати обґрунтовані висновки;
- самостійність виконання;
- логічність, структурованість і зрозумілість викладу;
- коректне використання професійної термінології та джерел;
- дотримання академічної доброчесності й установлених вимог до подання роботи.

Синхронна й асинхронна форми виконання є рівноцінними та оцінюються за однаковими змістовими критеріями. Форма подання роботи сама собою не може бути підставою для зниження оцінки.

Робота, яку не подано, або робота, зміст якої не відповідає завданню, оцінюється у 0 балів. Порухення академічної доброчесності є підставою для незарахування роботи відповідно до нормативних документів БДПУ.

Критерії оцінювання результатів виконання завдань

1. Виступ або відповідь на практичному занятті передбачає розкриття запропонованого питання, участь в аналізі проблеми чи професійної ситуації, аргументоване висловлення власної позиції та відповіді на уточнювальні запитання.

бали	критерії оцінювання
5	Відповідь повністю розкриває питання, є правильною, логічною, структурованою й аргументованою. Здобувач демонструє системне розуміння матеріалу, доречно використовує професійну термінологію, теоретичні положення, приклади або дані, формулює обґрунтовані висновки та може застосувати знання для аналізу проблеми чи професійної ситуації.
4	Питання розкрито правильно і достатньо повно. Відповідь логічна та аргументована, однак містить окремі несуттєві неточності, недостатньо деталізовані положення або незначні труднощі із застосуванням знань. Висновки загалом обґрунтовані.
3	Розкрито основний зміст питання, але відповідь переважно описова, неповна або недостатньо структурована. Аргументація, приклади чи висновки частково поверхові. Наявні окремі змістові помилки, які не спотворюють загального розуміння теми.
2	Продемонстровано фрагментарне розуміння матеріалу. Відповідь частково відповідає питанню, містить суттєві прогалини або помилки, має слабку логіку й майже не містить аргументації. Застосування професійних понять ускладнене.
1	Відповідь обмежується окремими правильними положеннями, визначеннями або прикладами, але не розкриває суті питання. Відсутні цілісність, аргументація і самостійний висновок; наявні суттєві змістові помилки.
0	Відповідь не надано, вона не стосується поставленого питання або роботу не може бути зараховано через порушення академічної доброчесності.

2. Самостійна аналітична робота (теоретичне завдання) може передбачати аналіз наукових і нормативних джерел, порівняння концепцій або підходів, підготовку аналітичної записки, есе, огляду, таблиці, схеми, тез, відповідей на проблемні питання чи іншого теоретико-аналітичного результату.

Робота виконується переважно асинхронно та подається через Moodle у визначеній викладачем формі. Вимоги до змісту, орієнтовного обсягу, структури, джерел і терміну подання зазначаються в описі конкретного завдання.

бали	критерії оцінювання
10	Завдання виконано повністю. Матеріал проаналізовано системно, критично і самостійно; використано доречні та достовірні джерела. Положення аргументовані, взаємозв'язки розкриті, висновки обґрунтовані й безпосередньо впливають з аналізу. Робота логічно структурована, коректно оформлена і не містить змістових помилок.
9	Завдання виконано повністю й на високому рівні. Аналіз змістовий і самостійний, джерела використано коректно, висновки обґрунтовані. Наявні лише поодинокі несуттєві недоліки у деталізації, аргументації або оформленні.
8	Основні вимоги виконано. Робота демонструє правильне розуміння проблеми, достатню аналітичність і доречне використання джерел. Окремі положення або висновки потребують глибшого обґрунтування; наявні незначні змістові чи

	структурні недоліки.
7	Завдання загалом виконано правильно, але аналіз має нерівномірну глибину. Частина матеріалу подана описово, окремі взаємозв'язки не розкрито, аргументація або джерельна база обмежена. Висновки переважно правильні, проте частково узагальнені.
6	Розкрито основні положення теми, однак робота переважно репродуктивна. Аналіз, порівняння й узагальнення представлені частково. Наявні помітні прогалини, неточності або недоліки у використанні джерел, але загальний зміст завдання зрозумілий.
5	Виконано приблизно половину змістових вимог. Продемонстровано базове розуміння теми, проте матеріал викладено фрагментарно або поверхово. Аргументація слабка, висновки недостатньо пов'язані з проведеним аналізом, наявні змістові помилки.
4	Завдання виконано частково. Подано окремі релевантні положення, але цілісного аналізу немає. Структура нечітка, джерела використано обмежено або некритично, висновки формальні чи недостатньо обґрунтовані.
3	Робота має фрагментарний характер і демонструє лише часткове розуміння теми. Значна частина вимог не виконана; наявні суттєві помилки, необґрунтовані твердження або порушення логіки викладу.
2	Подано мінімальний обсяг інформації, що лише частково стосується завдання. Аналіз і самостійні висновки практично відсутні; переважають помилкові, непов'язані або механічно відтворені положення.
1	Робота містить лише окремі релевантні тези, поняття або факти, але не демонструє розуміння проблеми й не відповідає більшості змістових вимог.
0	Роботу не подано, її зміст не відповідає завданню або роботу не може бути зараховано через порушення академічної доброчесності.

3. Індивідуально-дослідна робота (практичне завдання) передбачає застосування теоретичних знань для розв'язання професійної, дослідницької або практико-орієнтованої задачі. Результатом може бути аналіз випадку, план, програма, проєкт, модель, алгоритм, заповнений професійний документ, методична розробка, просвітницький матеріал, презентація, аналітичний звіт або інший завершений практичний продукт.

Завдання може виконуватися і презентуватися синхронно або подаватися асинхронно через Moodle. За асинхронного виконання здобувач подає готовий практичний продукт і, якщо це передбачено завданням, стисле обґрунтування прийнятих рішень у письмовій, аудіо-чи відеоформі.

<i>бали</i>	<i>критерії оцінювання</i>
10	Практичний продукт повністю відповідає завданню, є завершеним, професійно обґрунтованим, самостійним і придатним до практичного застосування. Коректно використано теоретичні положення, методи, алгоритми та джерела. Ураховано контекст, потреби цільової групи, етичні вимоги, можливі ризики й обмеження. Рішення реалістичні, послідовні та належно аргументовані.
9	Завдання виконано повністю й професійно. Практичний продукт обґрунтований, структурований і придатний до застосування. Наявні лише поодинокі несуттєві недоліки в деталізації, оформленні, аргументації або врахуванні окремих умов реалізації.
8	Основні вимоги виконано. Запропоновані рішення правильні, логічні й загалом реалістичні. Практичний продукт має незначні змістові або технічні недоліки; окремі рішення потребують додаткового обґрунтування чи конкретизації.

7	Завдання загалом виконано правильно, але практичний продукт частково неповний або недостатньо деталізований. Основні рішення доцільні, однак не всі етапи, ресурси, ризики, критерії чи умови реалізації враховано.
6	Продемонстровано базову здатність застосовувати знання на практиці. Запропоновано загалом прийнятне рішення, але воно частково шаблонне, непослідовне або недостатньо адаптоване до конкретної ситуації. Наявні помітні змістові й методичні недоліки.
5	Виконано приблизно половину вимог. Практичний продукт має окремі правильні складники, проте не є цілісним або завершеним. Зв'язок між аналізом ситуації та запропонованими діями слабкий; обґрунтування й урахування професійних вимог недостатні.
4	Завдання виконано частково. Практичне рішення фрагментарне, недостатньо обґрунтоване або лише частково відповідає вихідним умовам. Пропущено важливі етапи чи компоненти; можливості застосування продукту обмежені.
3	Подано окремі елементи практичного продукту, але вони слабо пов'язані між собою. Наявні суттєві методичні чи змістові помилки, не враховано ключові умови, потреби, ризики або етичні вимоги.
2	Робота лише формально стосується завдання. Запропоновані дії переважно необґрунтовані, нереалістичні або суперечливі. Практичний продукт не може бути використаний без суттєвого доопрацювання.
1	Подано лише окремий елемент або незавершений фрагмент практичного продукту, який не дає змоги оцінити сформованість відповідного професійного вміння.
0	Роботу не подано, вона не відповідає завданню, не містить визначеного практичного результату або не може бути зарахована через порушення академічної доброчесності.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзаменаційного комплексного тестового контролю, який максимально оцінюється у 50 балів.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю. Потім до отриманого показника додаються бали, отримані за результатами екзаменаційного комплексного тестового контролю.

Загальна підсумкова кількість балів за результатами опанування освітньої компоненти визначається за формулою:

$$m = \text{ПтБ} + \text{ЕКТ} = \text{max } 100 \text{ балів},$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс,

ПтБ – бали поточного контролю (max 50 балів),

ЕКТ – бали, отримані за результатами екзаменаційного комплексного тестового контролю (max 50 балів).

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
--	------------------------------

90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Гаврилюк Р.О., Пацурківський П.С. Медіація як цінність : монографія / Р.О. Гаврилюк, П.С. Пацурківський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. ю. Федьковича, 2023. 466 с.
2. Медіаційні навички : навчальний посібник для працівників закладів соціальної сфери та сфери охорони здоров'я / Сергєєва Аліна, Савченко Віктор, Нескородєва Інна та ін. Харків : Друкарня Мадрид, 2022. 192 с.
3. Про медіацію : Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
4. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація : підручник для підготовки професійного переговорника. 2-ге вид., переробл. Одеса : Гельветика, 2021. 344 с.
5. Управління конфліктами для потреб публічної служби: посібник і методичні рекомендації / Калениченко Т., Кисельова Т., Копіна А., Корабльова О., Проценко Д., за заг. ред. Д. Проценко. Київ: Ваіте, 2021. 224 с.
6. Walker S. Mediation Behaviour - Why We Act Like We Do. - London, Dublin, Edinburgh: Bloomsbury Professional, Bloomsbury Publishing Plc, 2021. XIV, 362 p.

Додаткові

Професійні стандарти та етичні кодекси

7. European Code of Conduct for Mediators. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/system/files/2020-07/eu_code_of_conduct_for_mediators_en.pdf
8. CEPEJ Mediation Development Toolkit: Ensuring implementation of the CEPEJ Guidelines on mediation. Council of Europe. URL: <https://rm.coe.int/mediation-development-toolkit-ensuring-implementation-of-the-cepej-gui/16808c3f52>
9. Model Standards of Conduct for Mediators. American Arbitration Association, American Bar Association, Association for Conflict Resolution. URL: https://www.americanbar.org/content/dam/aba/administrative/dispute_resolution/dispute_resolution/model_standards_conduct_april2007.pdf

Інтернет-ресурси

13. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
14. Council of Europe European Commission for the Efficiency of Justice Mediation. URL: <https://www.coe.int/en/web/cepej/cepej-work/mediation>
15. Національна асоціація медіаторів України. URL: <https://namu.com.ua/>
16. Бібліотека БДПУ. URL: <https://library.bdpu.org.ua/>
17. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ. URL: <https://edu.bdpu.org/login/index.php>